

**ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ – МАЪРИФАТ ВА КИТОБ ОРҚАЛИ
МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА.**

Дилрабо Сатторова

*Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази Ахборот-библиография
хизмати рахбари*

Аннотация: *Мазкур мақолада Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ҳамда Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасида имзоланган ҳамкорлик меморандумининг аҳамияти, амалий самаралари ва истиқболлари таҳлил қилинади. Шунингдек, икки давлат кутубхоналари ўртасидаги илмий ахборот алмашинуви, китобхонлик маданиятини ривожлантириш, маданий ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалалари ёритилган. Мақолада мазкур ҳамкорликнинг икки мамлакатда яшовчи ўзбек ва тожик аҳолиси учун аҳамияти ҳам алоҳида таъкидланган.*

Калит сўзлар: *кутубхоначилик, халқаро ҳамкорлик, меморандум, ахборот ресурслари, китобхонлик маданияти, Ўзбекистон, Тожикистон, илмий ҳамкорлик.*

Дилрабо Сатторова

*Сурхандарьинский областной информационно-библиотечный центр
Руководитель службы информационно-библиографического обслуживания*

Аннотация: *В данной статье анализируются значение, практические результаты и перспективы меморандума о сотрудничестве, подписанного между Сурхандарьинским областным информационно-библиотечным центром Республики Узбекистан и Центральной научной библиотекой Национальной академии наук Таджикистана. В статье также рассматриваются вопросы обмена научной информацией между библиотеками двух государств, развития культуры чтения и укрепления культурного сотрудничества. Особое внимание уделяется значению данного сотрудничества для узбекского и таджикского населения, проживающего на территории двух стран.*

Ключевые слова: *библиотечное дело, международное сотрудничество, меморандум, информационные ресурсы, культура чтения, Узбекистан, Таджикистан, научное сотрудничество.*

Dilrabo Sattorova

*Surkhandarya Regional Information and Library Center Head of the Information and Bibliographic
Service*

Abstract: *This article analyzes the significance, practical results and future prospects of the memorandum of cooperation signed between the Surkhandarya Regional Information and Library Center of the Republic of Uzbekistan and the Central Scientific Library of the National Academy of Sciences of Tajikistan. The article also highlights issues related to the exchange of scientific information between the libraries of the two countries, the development of reading culture and the strengthening of cultural cooperation. Particular attention is paid to the importance of this cooperation for Uzbek and Tajik populations living in both countries.*

Keywords: *library science, international cooperation, memorandum, information resources, reading culture, Uzbekistan, Tajikistan, scientific cooperation.*

Ўзбек ва тожик халқлари азалдан бир-бирига яқин, қардош халқлар сифатида тарих саҳифаларида ёнма-ён яшаб келмоқда. Умумий тарих, маданият, урф-одатлар ва маънавий қадриятлар бу икки халқни бирлаштириб туради. Асрлар давомида шаклланган бу яқинлик бугунги кунда ҳам янги мазмун билан бойиб, турли соҳалардаги ҳамкорлик орқали янада мустаҳкамланиб бормоқда. Айниқса, илм-маърифат ва маданият соҳасидаги алоқалар икки халқ ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни янада чуқурлаштирмоқда. Марказий Осиё халқлари умумий тарих, маданият ва маънавий қадриятлар билан боғланган. Айниқса, ўзбек ва тожик халқлари ўртасидаги дўстлик алоқалари асрлар давомида шаклланиб келган. Бугунги кунда ушбу муносабатлар илм-фан, таълим ва маданият соҳаларида янада ривожланмоқда.

Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ва Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасида имзоланган ҳамкорлик меморандуми кутубхоначилик соҳасидаги халқаро алоқаларни ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этади. Ушбу ҳамкорлик икки муассаса ўртасида ахборот алмашинувини кучайтириш, илмий тадқиқотларни қўллаб-қувватлаш ва китобхонлик маданиятини ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Маълумки, китоб ва кутубхона ҳар қандай жамиятнинг маънавий тараққиётида муҳим ўрин тутди. Китоб инсонни билимга, маърифатга, эзгулик ва инсонийликка чорлайди. Шу боис юртимизда ҳам китобхонлик маданиятини ривожлантириш, аҳоли ўртасида китоб мутолаасини кенг тарғиб қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Бу борада Сурхондарё вилоятида ҳам қатор амалий ишлар олиб борилмоқда.

Кутубхоначилик соҳасидаги ана шундай ҳамкорлик ва дўстона алоқалар орқали менинг ҳаётимда ҳам унутилмас танишувлардан бири юз берган эди. 2018 йилда Тожикистон Республикасидан бўлган ҳамкасбим хурматли СУФИЗОДА ШОДИМУХАММАД билан танишиш насиб этди. Илк мулоқотлардан оқ у инсоннинг самимийлиги, очиққўнгиллиги ва касбига бўлган юксак масъулияти мени чуқур таассуротга солган эди.

СУФИЗОДА ШОДИМУХАММАД Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси директори, Филология фанлари доктори, профессор, китоб ва маърифатни юксак қадрлайдиган, кутубхоначилик соҳасига фидойилик билан хизмат қилаётган инсонлардан биридир. Унинг фаолияти орқали кутубхоналар нафақат китоб сақланадиган жой, балки маънавият ва билим маркази сифатида жамият ҳаётида муҳим ўрин тутишини яна бир бор ҳис қилиш мумкин. У раҳбарлик қилаётган кутубхонада китобхонлар учун қулай шароитлар яратиш, китоб фондларини бойитиш ва ёш авлодни китоб мутолаасига жалб қилиш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, икки муассаса ўртасида ўзаро ҳамкорлик меморандуми имзоланиб, унинг доирасида қатор амалий ишлар йўлга қўйилди. Бу меморандум икки кутубхона ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлаш, тажриба алмашиш ва китобхонлик маданиятини янада ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Меморандум асосида икки томон ўртасида ўзаро китоб алмашуви йўлга қўйилди. Бу эса кутубхона фондларини бойитиш, китобхонларни янги адабиётлар билан таъминлаш ва икки халқ адабиёти намуналарини кенг тарғиб қилиш имконини бермоқда. Ўзаро китоб алмашинуви орқали ўзбек ва тожик адабиётининг сара асарлари китобхонларга етказилмоқда. Бу эса китобхонларнинг дунёқарашини бойитиш, уларни қардош халқларнинг маданияти ва адабий мероси билан яқиндан таништиришга хизмат қилмоқда.

Айниқса, ёшлар учун бундай ҳамкорлик катта аҳамиятга эга. Чунки китоб мутолааси инсоннинг фикрлаш доирасини кенгайтиради, уни мустақил фикр юритишга ўргатади. Шу билан бирга, турли халқларнинг маданияти ва тарихи билан танишиш инсонда бағрикенглик ва ўзаро ҳурмат туйғуларини шакллантиради.

Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ва Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасидаги ҳамкорлик нафақат китоб алмашуви билан чекланиб қолмаяпти. Ушбу ҳамкорлик доирасида турли маънавий-маърифий тадбирлар, адабий учрашувлар, давра суҳбатлари ва маданий мулоқотлар ҳам ташкил этилмоқда. Бу эса икки халқ ўртасидаги дўстлик ва ҳамжиҳатликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

СУФИЗОДА ШОДИМУХАММАД каби фидойи инсонлар ана шу ҳамкорликнинг ривожланишига ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Унинг ташаббуслари ва саъй-ҳаракатлари туфайли кутубхоналар ўртасидаги алоқалар янада мустаҳкамланиб, янги лойиҳалар амалга оширилмоқда. У нафақат малакали раҳбар, балки самимий инсон сифатида ҳам ҳамкасблари ўртасида ҳурмат қозонган.

Биз ўртаги мулоқотлар давомида нафақат касбий тажриба алмашиш имкониятига эга бўлдик, балки ўзбек ва тожик халқларининг умумий маданий мероси, адабиёти ва маънавий қадриятлари ҳақида ҳам кўплаб фикрлар билан ўртоқлашдик. Бу эса икки халқ ўртасидаги қардошлик алоқалари қанчалик чуқур эканини яна бир бор намоён этади.

Ҳамкорлик доирасида кутубхона ходимлари учун онлайн учрашувлар, семинарлар ва малака ошириш тадбирлари ташкил этилмоқда. Бу тадбирлар орқали кутубхоначилик, рақамлаштириш ва электрон каталоглар яратиш бўйича тажриба алмашиш имкони пайдо бўлди.

Меморандум доирасида адабий кечалар, китоб тақдимотлари, давра суҳбатлари ва маданий тадбирлар ўтказилиши икки халқ ўртасидаги маънавий алоқаларни янада мустаҳкамламоқда. Бу тадбирлар орқали ўзбек ва тожик адабиётини ўрганиш ва тарғиб қилишга катта эътибор қаратилмоқда.

Ҳамкорлик натижасида электрон каталоглар, рақамли китоблар ва илмий базалардан фойдаланиш имкониятлари кенгайди. Бу эса замонавий ахборот технологияларини кутубхона фаолиятига жорий этишга хизмат қилмоқда.

Икки муассаса ўртасидаги ҳамкорлик нафақат кутубхоначилик соҳасини, балки икки мамлакат ўртасидаги маданий-илмий алоқаларни ҳам мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Бу ҳамкорлик Марказий Осиёдаги маънавий ва илмий ҳамжиҳатликни янада ривожлантиришга ҳисса қўшмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ва Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасидаги меморандум икки мамлакат кутубхоналари ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаб, илмий ахборот алмашуви, китобхонлик маданияти ва маданий мулоқотни ривожлантиришда муҳим аҳамият касб этмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистон ва Тожикистон ўртасидаги муносабатлар янги босқичга кўтарилиб, маданий ва маърифий ҳамкорлик янада кенгаймоқда. Бу жараёнда кутубхоналар ўртасидаги алоқалар ҳам алоҳида аҳамият касб этади. Чунки китоб инсонларни, халқларни ва маданиятларни бирлаштирадиган энг кучли маънавий кўприк ҳисобланади.

Хулоса қилиб айтганда, Сурхондарё вилояти кутубхонаси ва Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасидаги ҳамкорлик икки қардош халқ ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда.

СУФИЗОДА ШОДИМУХАММАД каби фидойи инсонлар эса ана шу дўстлик ва ҳамжиҳатликнинг ёрқин тимсоли ҳисобланади.

Бу дўстлик алоқалари илм-фан ва маърифат соҳасида ҳам кенгайиб бормоқда. Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ҳамда Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасида

имзоланган ҳамкорлик меморандуми икки давлат кутубхона тизими ўртасидаги алоқаларни янги босқичга олиб чиқди.

Ушбу меморандум икки муассаса ўртасида илм-фан, ахборот алмашуви ва китобхонлик маданиятини ривожлантиришга хизмат қилмоқда.

Меморандум доирасида икки давлат кутубхоналари ўртасида илмий адабиётлар, электрон ресурслар ва библиографик маълумотлар алмашинуви йўлга қўйилди. Бу эса тадқиқотчилар ва китобхонлар учун янги манбалардан фойдаланиш имкониятини кенгайтирди. Халқаро кутубхона ҳамкорлиги одатда адабиёт ва ахборот ресурсларини ўзаро алмашишга хизмат қилади.

Меморандумнинг амалий самаралари:

Ҳамкорлик натижасида икки кутубхона ўртасида илмий адабиётлар, библиографик маълумотлар ва электрон ресурслар алмашинуви йўлга қўйилди. Бу эса китобхонлар, талабалар ва тадқиқотчилар учун янги манбалардан фойдаланиш имкониятларини кенгайтирди.

Шунингдек, кутубхона ходимлари ўртасида илмий семинарлар, онлайн учрашувлар ва давра суҳбатлари ташкил этилиб, кутубхоначилик соҳасидаги замонавий тажрибалар ўрганилмоқда.

Меморандум доирасида ташкил этилаётган адабий кечалар, китоб тақдимотлари ва маданий тадбирлар икки мамлакат ўртасидаги маънавий ва маданий алоқаларни янада мустаҳкамламоқда.

Маълумки, Тожикистонда ўзбек миллати вакиллари, Ўзбекистонда эса тожик миллати вакиллари кўплаб яшаб келмоқда. Шу боис мазкур ҳамкорлик икки халқ учун ҳам муҳим аҳамиятга эга.

Кутубхоналар ўртасида китоблар ва ахборот ресурсларининг алмашинуви туфайли ҳар икки мамлакатда яшовчи аҳоли ўз она тилидаги адабиётлар, илмий манбалар ва маданий мерос билан танишиш имкониятига эга бўлади.

Бу жараён икки халқ ўртасидаги маданий яқинликни янада мустаҳкамлаб, ёш авлодни миллий ва маънавий қадриятлар асосида тарбиялашга хизмат қилади.

Зеро, ҳақиқий дўстлик чегара билмайди. Ўзбек ва тожик халқларини бирлаштириб турган азалий қардошлик, ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатлик келажакда ҳам мустаҳкам бўлиб қолаверади. Китоб ва маърифат орқали барпо этилаётган бу дўстлик кўприги халқларимизни янада яқинлаштириб, умумий тараққиёт ва маънавий юксалиш йўлида мустаҳкам пойдевор бўлиб хизмат қилади.

Хулоса қилиб айтганда, Сурхондарё вилояти Ахборот-кутубхона маркази ва Тожикистон Миллий фанлар академиясининг Марказий илмий кутубхонаси ўртасидаги ҳамкорлик меморандуми икки мамлакат ўртасидаги илмий, маданий ва маънавий алоқаларни мустаҳкамлашда муҳим аҳамиятга эга.

Мазкур ҳамкорлик кутубхоначилик соҳасини ривожлантириш, илм-фан тараққиётига ҳисса қўшиш ва икки халқ ўртасидаги азалий дўстликни янада мустаҳкамлашга хизмат қилади.